

eBuletin FSB

EDISI JAN - JUN 2021

fsb.umk.edu.my **FAKULTI SAINS BUMI**

Usaha Bawa Pulang Rangka Gajah ASIA *Elephas Maximus* m.s 07

Fakulti Sains Bumi
Universiti Malaysia Kelantan
Kampus Jeli
17600 Jeli
Kelantan

☎ 09 - 947 7341
🖨 09 - 947 7342

OfficialUMK
umk.edu.my

ENTREPRENEURSHIP
is our URUS!

Kita
#BinaLegasiUMK
Bersama

#WeAreUMKFamily
#OneUMKOneDream

Sidang Editorial

PENASIHAT

PROF. MADYA Ts. DR. MOHAMAD FAIZ MOHD AMIN
Ts. Dr. NOOR JANATUN NAIM JEMALI
ChM. DR. ROZIDAINI MOHD GHAZI

KETUA PENYUNTING
DR. WONG HIE LING

PENYUNTING
Ts. DR. SHAPARAS DALIMAN
DR. ELVAENE JAMES
DR. HAFZAN EVA MANSOR
DR. MARIEANNE CHRISTIE LEONG
DR. MUHAMMAD FIRDAUS ABDUL KARIM
DR. NOORZAMZARINA SULAIMAN
PN. SITI AISYAH NAWAWI
PN. SITI HAJAR YA'ACOB

Hak Cipta Fakulti Sains Bumi 2021

Hak cipta adalah terpelihara. Setiap bahagian daripada terbitan ini tidak boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau dipindahkan kepada bentuk lain, sama ada dengan cara elektronik, mekanikal, gambar, rakaman dan sebagainya tanpa mendapat izin daripada Penerbit Fakulti Sains Bumi.

Judul buku:

Buletin Fakulti Sains Bumi Edisi Januari – Jun 2021
Nombor e-ISSN: 2716-6619

Diterbitkan oleh:

Fakulti Sains Bumi
Universiti Malaysia Kelantan Kampus Jeli,
17600 Jeli,
Kelantan,
Malaysia.

Kandungan

Muka surat : 01

Penganjuran E-Kolokium Kursus Projek Penyelidikan II Bagi Pelajar Tahun Akhir FSB 2020/2021

Muka surat : 02

Bengkel Penyediaan Kertas Cadangan Permohonan Program Akademik Baharu Untuk Mesyuarat Saringan Awal Di Jabatan Sumber Asli Dan Kelestarian UMK

Muka surat : 03

International Webinar On Management Of Rice Soils For Sustainable Agriculture

Muka surat : 04

Bengkel Penyelarasan Dan Penelitian Silibus Serta Pembangunan Modul Pengajaran Dan Panduan Makmal Program Akademik Di Jabatan Persediaan Sains UMK

Muka surat : 05

Bengkel Manual Makmal Asasi Sains I Jabatan Persediaan Sains UMK

Muka surat : 06

Bengkel Pemurnian Garis Panduan Dan Rubrik Penilaian Work-based Learning (WBL) Program Sains Sumber Asli

Muka surat : 07

Membawa Pulang
Rangka Gajah Asia
(*Elephas Maximus*)
Ke Fakulti Sains Bumi

Muka surat : 08

Webinar Industrial Talk 2021:
Akta Pemuliharaan Hidupan
Liar 2010 [Akta 716]

Muka surat : 09

Bantuan Komputer Riba Untuk Pelajar
Geologi Universiti Awam Malaysia

Muka surat : 10

Bengkel Projek Penyelidikan Pelajar
Tahun Akhir Program SEG Dan
SEL (Siri 1)

Muka surat : 11

Sambutan Environmental Week And Earth
Hour Secara Atas Talian

Muka surat : 13

Wildlife Virtual Run And Ride

Muka surat : 15

FSB International Webinar On Toward
Sustainable Environment:
Strategies To Protect Our Atmosphere

Muka surat : 16

Preliminary Fieldwork: International
Geomapping Jeli

Muka surat : 17

Bengkel Pemurnian Borang Akreditasi
Sementara Mbot Bagi Program
Akademik Baharu Ijazah Sarjana
Muda Sains Gunaan (Analitik Alam Sekitar)
Di Jabatan Sumber Asli Dan
Kelestarian UMK

Muka surat : 18

International Geomapping
Jeli (IGJ 2021)

Muka surat : 19

Taklimat Siep Dan Perkongsian
Business Model Canvas (BMC)

Muka surat : 20

Webinar "Industrial Insights On
Solar Energy In Malaysia: Current
Status, Prospects And Opportunities"

Muka surat : 21

Rai Kejayaan Pelajar Program Pra Ijazah
Sains UMK

Muka surat : 23

FSB GE Talk Series 2021: Develop
Your Professional Networking
Via LinkedIn

Muka surat : 24

Pemeriksaan Kerjasama PERHILITAN
Negeri Kelantan Bersama
Program Sains Sumber Asli 2021

Muka surat : 25

Seminar Bersama Prof Adjung
Jabatan Geosains

Muka surat : 26

Sambutan Minggu Keselamatan
Dan Kesihatan Perkerjaan 2021
Peringkat Fakulti Sains Bumi

Muka surat : 27

Ceramah Jemputan Kursus Ekologi
Sumber Asli

Muka surat : 28

Bengkel Projek Penyelidikan Pelajar
Tahun Akhir Program SEG Dan SEL (Siri 2)

Muka surat : 29

Geoheritage: Industrial Perspective

Muka surat : 30

Program Siri Ceramah: Literature
Searching, Citing & Referencing

Muka surat : 31

Program Industrial Talk Series:
Kursus Ekonomi,
Perdagangan & Alam Sekitar

Muka surat : 32

Industrial Talk: Introduction
To Technical Writing

Muka surat : 33

Penganjuran e-Kolokium Projek
Penyelidikan Tahun Akhir II Program
Sains Sumber Asli

Muka surat : 35

FSB IP Talk 2.0: Protecting The Creation Of Minds

Muka surat : 36

FSB Research Talk

Muka surat : 37

Kejayaan Produk Termicide Di
Pertandingan Inovasi
Antarabangsa

Muka surat : 38

Produk Inovasi Penyelidik FSB
Merangkul Emas Di Pertandingan
Kebangsaan

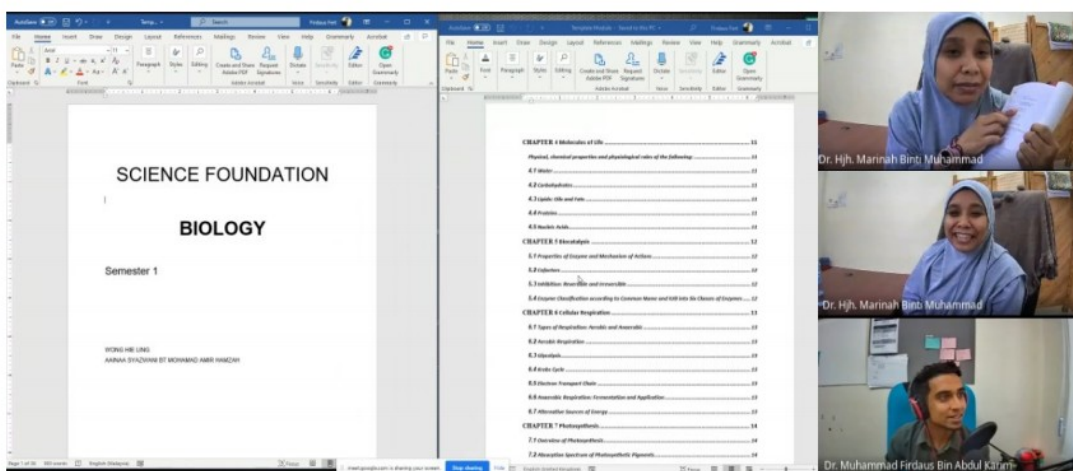
BENKEL PENYELARASAN DAN PENELITIAN SILIBUS SERTA PEMBANGUNAN MODUL PENGAJARAN DAN PANDUAN MAKMAL PROGRAM AKADEMIK DI JABATAN PERSEDIAAN SAINS UMK

Dr. Muhammad Firdaus Abdul Karim, Dr. Wong Hie Ling & Dr. Marinah Muhammad

Pada tahun 2020, program sulung JPSU iaitu Pra-Ijazah Sains telah ditawarkan dengan jayanya serta mendapat kerjasama melalui penglibatan para pensyarah daripada semua fakulti di UMK Kampus Jeli. Bagi tahun 2021, program akademik kedua di JPSU iaitu Program Asasi Sains akan ditawarkan di UMK Kampus Jeli dan memerlukan penglibatan pensyarah bukan sahaja daripada semua fakulti di Kampus Jeli, malahan daripada Fakulti Keusahawanan dan Perniagaan (FKP), Fakulti Bahasa dan Pembangunan Insaniah (FBI) dan Pusat Kokurikulum juga. Oleh itu, Bengkel Penelitian Silibus dan Modul Pengajaran & Panduan Makmal bagi program-program akademik yang ditawarkan di Jabatan Persediaan Sains Universiti Malaysia Kelantan (JPSU) telah diadakan secara bersiri pada 21 Januari 2021 dan 21 Februari 2021. Tujuan bengkel ini adalah untuk membincangkan gerak kerja dan perjalanan Program Asasi Sains UMK bagi tahun 2021, meneliti silibus bagi kursus-kursus yang ditawarkan dalam Program Asasi Sains UMK dan membangunkan modul bagi semua kursus sains untuk program akademik di JPSU.

Jadual 1 Penyelaras Program dan Bidang Program Akademik JPSU 2020/2021

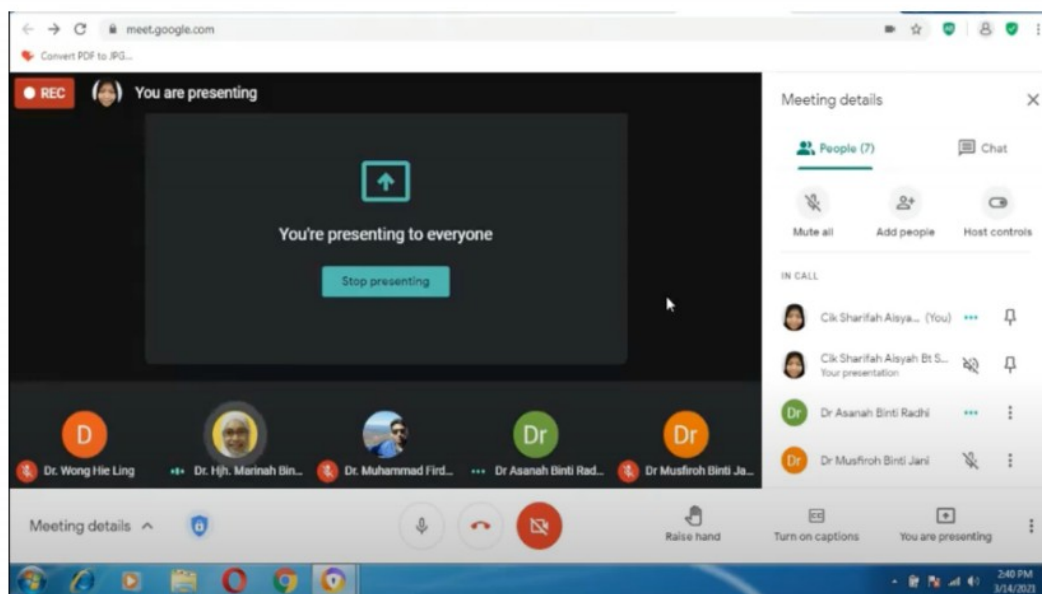
Jawatan Penyelaras	Nama
Program Pra-Sains	Dr. Aainaa Syazwani Mohamad Amir Hamzah (FSB)
Program Asasi Sains	Dr. Muhammad Firdaus Abdul Karim (FSB)
Fizik Asasi	Dr. Asanah Radhi (FBKT)
Matematik Asasi	Puan Siti Aisyah Binti Nawawi (FSB)
Kimia Asasi	Dr. Muhammad Firdaus Abdul Karim (FSB)
Biologi Asasi	Dr. Wong Hie Ling (FSB)
Fizik Pra-Ijazah	Dr. Hidayani Jaafar (FBKT)
Matematik Pra-Ijazah	Dr. Hjh. Marinah Muhammad
Biologi Pra-Ijazah	Dr. Aainaa Syazwani Mohamad Amir Hamzah (FSB)
Kimia Pra-Ijazah	Dr. Musfiroh Jani (FSB)
Bahasa Ketiga	En. Wan Ab Aziz bin Wan Daud (PKPA, FBI)
Bahasa Inggeris	Encik Wan Yusoff Bin Wan Shahrudin (PPBPI)
Keusahawanan	Dr. Wan Farha Binti Wan Zulkifli (FKP)
Ko-Kurikulum	Puan Siti Norhidayah Binti Mat Hussin (Pusat Ko-Kurikulum)

BENGGEL MANUAL MAKMAL ASASI SAINS I JABATAN PERSEDIAAN SAINS UMK

*Dr. Wong Hie Ling, Dr. Muhammad Firdaus Abdul Karim &
Dr. Marinah Muhammad*

Pada 14 Mac 2021, satu bengkel untuk membangunkan modul makmal bagi Program Asasi Sains UMK telah diadakan di Jabatan Persediaan Sains UMK. Bengkel ini telah berlangsung secara atalian melalui Google Meet dan melibatkan 5 pensyarah daripada 3 kursus sains, iaitu Biologi, Kimia dan Fizik. Dalam Bengkel Manual Makmal Asasi Sains I ini, satu gerak kerja untuk menghasilkan satu manual makmal bagi setiap kursus sains telah dibangunkan untuk merangkumi silibus bagi dua semester pengajian. Pembangunan modul ini adalah amat penting sebagai panduan pelajar semasa menjalankan eksperimen dan aktiviti makmal, di samping melengkapkan silibus untuk semua kursus Sains Program Asasi Sains UMK. Dengan ini, adalah dijangkakan bahawa satu modul untuk setiap kursus Sains akan diterbitkan selepas satu kohort pengajian selesai pada 2022.

PROGRAM SIRI CERAMAH: LITERATURE SEARCHING, CITING & REFERENCING

Dr. Muhammad Firdaus Abdul Karim

PROGRAM IJAZAH SARJANA MUDA SAINS GUNAAN (SAINS SUMBER ASLI) DENGAN KEPUJIAN FAKULTI SAINS BUMI, UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN

GUEST LECTURE SERIES
LITERATURE SEARCHING, CITING & REFERENCING

Series 1
30th MAY 2021 (SUNDAY) 12:00 P.M.
Introduction to literature searching
Guest speaker: Mrs. SITI ZAHARAH MOHAMMAD ROHI, Librarian, The Office of Library & Knowledge Management, Universiti Malaysia Kelantan.
Moderator: EN. NIK MOHAMMAD THORIQUR RAHMAN, Student, Natural Resource Sc. Program.

Series 2
6th JUNE 2021 (SUNDAY) 12:00 P.M.
Introduction to EndNote
Guest speaker: Mrs. NORHAYATI NORDIN, Senior Librarian, The Office of Library & Knowledge Management, Universiti Malaysia Kelantan.
Moderator: MS. ROZHAM NUR AIN BINTI HAMDAN, Student, Natural Resource Sc. Program.

register now 60 SEATS ONLY
EFT2143 RESEARCH METHODOLOGY & SCIENTIFIC WRITING
COURSE COORDINATOR: DR. MUHAMMAD FIRDAUS ABDUL KARIM

Program Sains Sumber Asli, Jabatan Sumber Asli & Kelestarian FSB bersama-sama dengan Pejabat Perpustakaan dan Pembangunan Ilmu telah menganjurkan siri ceramah “*Literature Searching, Citing & Referencing*” pada 30 Mei dan 6 Jun 2021. Siri latihan yang dijalankan secara maya ini bertujuan untuk mendedahkan pelajar kepada kaedah menjalankan kajian penyelidikan yang sistematik dan penulisan komunikasi saintifik yang mantap berpandukan kemudahan yang disediakan oleh Pejabat Perpustakaan dan Pembangunan Ilmu UMK. Program ini dihadiri oleh mahasiswa/i bagi kursus EFT2143 Kaedah Penyelidikan & Penulisan Saintifik serta terbuka kepada warga UMK.

Siri pertama program ini dipengerusikan oleh En. Nik Mohamad Thoriqur Rahman (pelajar Tahun 2 program Sains Sumber Asli) dan ceramah telah disampaikan oleh Pn. Siti Zaharah Mohammad Rohi (Pustakawan UMK). Peserta sesi ceramah ini diberikan pendedahan tentang teknik menjalankan kajian perpustakaan yang sistematik menggunakan kemudahan OpenAthens yang disediakan oleh Pejabat Perpustakaan dan Pembangunan Ilmu UMK bagi meningkatkan kualiti penulisan kajian saintifik.

Siri kedua program ini dipengerusikan oleh Cik Rozham Nur Ain Hamdan (pelajar Tahun 2 program Sains Sumber Asli) dan ceramah disampaikan oleh Pn. Norhayati Nordin (Pustakawan Kanan UMK). Sesi ini memberikan tumpuan kepada pengurusan bahan kajian perpustakaan yang sistematik serta kaedah membuat pernyataan rujukan bahan kajian perpustakaan menggunakan perisian EndNote.

PROGRAM IJAZAH SARJANA MUDA SAINS GUNAAN (SAINS SUMBER ASLI) DENGAN KEPUJIAN FAKULTI SAINS BUMI, UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN

60 SEATS ONLY
EFT2143 RESEARCH METHODOLOGY & SCIENTIFIC WRITING
COURSE COORDINATOR: DR. MUHAMMAD FIRDAUS ABDUL KARIM

30 MEI 2021 (AHAD)
PENSYARAH KURSUS EFT2143: DR. MUHAMMAD FIRDAUS ABDUL KARIM
Siri 1: INTRODUCTION TO LITERATURE SEARCHING
PELAJAR SEN TAHUN 2

PROGRAM "3 TAHUN DI UMK + 1 TAHUN DI INDUSTRI"
KOD UPU : UL6850001

PROGRAM IJAZAH SARJANA MUDA SAINS GUNAAN (SAINS SUMBER ASLI) DENGAN KEPUJIAN FAKULTI SAINS BUMI, UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN

6 JUN 2021 (AHAD)
PENSYARAH KURSUS EFT2143: DR. MUHAMMAD FIRDAUS ABDUL KARIM
Siri 2: INTRODUCTION TO ENDNOTE
PELAJAR SEN TAHUN 2

Moderator: Ms. Rozham Nur Ain binti Hamdan (SEN2)
Penceramah: Puan Norhayati Nordin (Pustakawan Kanan, UMK)

PROGRAM "3 TAHUN DI UMK + 1 TAHUN DI INDUSTRI"
KOD UPU : UL6850001

INDUSTRIAL TALK: INTRODUCTION TO TECHNICAL WRITING

*Dr. Muhammad Firdaus Abdul Karim &
Muhammad Ammar Fakhry Norzin*

Program *Industrial Talk: Introduction to Technical Writing* telah diadakan secara maya pada 13 Jun 2021. Program ini bertujuan untuk memberikan pendedahan awal kepada teknik penulisan laporan teknikal oleh industri, budaya dan etika kerja profesionalisme serta peluang kerjaya bagi graduan program Sains Sumber Asli. Sesi perkongsian ini dipengerusikan oleh En. Muhammad Ammar Fakhry Norzin (pelajar tahun 2 Program Sains Sumber Asli). Setiap sesi penceramah adalah selama 30 minit dan 15 minit adalah untuk sesi soal jawab.

Sesi ceramah dimulakan oleh Dr. Muhammad Firdaus Abdul Karim, (Pensyarah Kanan & Alumni FSB UMK) yang menekankan kepentingan teknik penulisan laporan teknikal supaya pelajar lebih bersedia untuk sebelum melangkah ke alam pekerjaan. Sesi kedua diteruskan lagi oleh En. Mohd Zharif Azfar Kamarudin, Senior Cost Engineer (AMEC FOSTER WHEELER (B) SDN BHD). Beliau berkongsi kaedah penulisan laporan teknikal berkenaan kitaran projek, termasuk perbelanjaan dan ramalan hasil projek yang boleh meningkatkan tahap pengurusan sesuatu syarikat. Penyediaan laporan adalah seperti “telling a story” iaitu, padat, ringkas dan mudah difahami oleh klien.

Sesi penutup diakhiri oleh Pn. Zarith Sufiani Binti Baharom, Eksekutif Alam Sekitar (Environmental eAsia Sdn Bhd) dan alumni program Sains Sumber Asli, FSB UMK. Beliau berkongsi secara mendalam tentang kaedah penulisan dan penyediaan laporan Environment Impact Assessment (EIA) serta memberikan kata-kata dorongan kepada pelajar untuk sentiasa proaktif dan bersedia untuk melangkah ke alam pekerjaan. Peluang kerjaya bagi program Sains Sumber Asli adalah luas sekiranya pelajar rajin, peka, berani mencuba dan bersedia untuk belajar. Webinar ini telah mendapat sambutan yang baik daripada pelajar, dan juga mendapat maklumbalas yang positif. Pelajar menunjukkan respons yang baik ketika sesi soal jawab dan menunjukkan minat walaupun diadakan secara dalam talian.

FSB IP TALK 2.0: PROTECTING THE CREATION OF MINDS

Dr. Muhammad Firdaus Abdul Karim, Ts. Dr. Noor Janatun Naim
Jemali & Noordiana Mohamad Nasir

Harta Intelek atau dalam Bahasa Inggeris “*Intellectual Property (IP)*” merujuk kepada ciptaan minda seperti penemuan, karya sastera, seni, reka bentuk dan simbol, nama dan gambar yang digunakan dalam perdagangan atau secara komersil. Program IP Talk yang pertama telah dianjurkan oleh Fakulti Sains Bumi pada tahun 2018 yang lalu bersama perunding luar. Tahun 2021, program ini diberikan nafas baru dan lebih berfokus kepada perkongsian pengalaman oleh ahli akademik yang telah memiliki IP serta penerangan proses serta prosedur dalaman universiti bagi meningkatkan kefahaman dan motivasi ahli akademik untuk mendaftar pemilikan IP.

Program FSB IP Talk 2.0 ini dipengerusikan oleh Timbalan Dekan Penyelidikan, Inovasi & Pascasiswazah FSB, Ts. Dr. Noor Janatun Naim Jemali, dan telah berlangsung selama dua jam secara *virtual* menerusi Google Meet, Facebook dan YouTube Live. Panel pertama (YBhg. Prof. Madya Ts. Dr. Aweng Eh Rak, Pengarah UMK Kampus Jeli) memberikan perkongsian pengalaman pendaftaran IP, definisi, kriteria dan suntikan motivasi ke arah pendaftaran paten bagi produk inovasi penyelidikan. Sesi kedua adalah perkongsian terperinci oleh Pengarah, Bahagian Komersial dan Harta Intelek UMK, iaitu YBhg. Prof. Madya Ir. Dr. Julie Juliewatty Mohamed berkenaan prosedur dalaman UMK dan amalan baik bagi membantu proses permohonan dan pendaftaran IP.

Adalah diharapkan pengajuran program ini dapat meningkatkan pengetahuan dan kemahiran ahli akademik berkenaan pemilikan IP selaras dengan hasrat UMK bergerak ke arah kecemerlangan pengkomersialan penyelidikan di peringkat nasional dan antarabangsa. Program ini adalah anjuran Jawatankuasa Penyelidikan & Inovasi, Fakulti Sains Bumi yang telah disertai oleh 48 peserta dari pelbagai latar belakang, dan menerima 143 tontonan menerusi platform media sosial Fakulti Sains Bumi. Rakaman program ini boleh ditonton semula menerusi Facebook (Fakulti Sains Bumi – Rasmi) dan YouTube (Discover FSB).

